

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Кіровоградської
міської ради
04 червня 2015 року
№ 4105

Програма
енергозбереження та енергоефективності
м. Кіровограда на 2015 рік

I. Загальні положення

Однією з основних умов розвитку економіки країни є достатнє енергозбереження. Постійно зростаючий обсяг споживання енергоресурсів за умови необґрунтованого енергетичного марнотратства й недостатнього фінансування паливно-енергетичного комплексу (ПЕК) віднесли до розряду найважливіших державних проблем необхідність підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР).

Програма енергозбереження та енергоефективності м. Кіровограда на 2015 рік (далі - Програма) розроблена з урахуванням основних засад законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про енергозбереження», постанови Кабінету Міністрів України від 01 березня 2010 року № 243 «Про затвердження Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2015 роки», розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 1071-р «Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2030 року», з урахуванням інформації виконавчих органів Кіровоградської міської ради та підприємств, установ, організацій міста Кіровограда.

Програма є основою для здійснення міської політики в галузі енергозбереження та енергоефективності, спрямована на ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів, зменшення їх споживання та втрат шляхом реалізації технічних, інноваційних рішень, створення економічно привабливих умов для інвестиційних проектів з енергозбереження у всі сфери розвитку міста, що забезпечить переведення економіки міста Кіровограда на енергозберігаючий шлях розвитку з дотриманням встановлених екологічних вимог.

II. Загальна характеристика енергоспоживання в м. Кіровограді

Чисельність населення міста Кіровограда складає 242,9 тис. осіб.

В місті налічується 121 промислове підприємство основного кола, 15 підприємств - надавачів послуг житлово-комунального господарства та 111 бюджетних закладів.

Загальна площа житлового фонду міста складає 5242,7 тис. кв. м (багатоповерхових та приватних), загальна кількість квартир – 113,4 тисяч, при цьому частка квартир, підключених до центрального опалення, становить 46 %.

Опалення м. Кіровограда здійснюється централізованою та децентралізованою системами теплопостачання. Централізоване теплопостачання здійснюють 2 підприємства: ДП «Кіровоградтепло» ТОВ ЦНТІ «УНГА» та КП «Теплоенергетик».

Встановлена потужність опалювальних котелень ДП «Кіровоградтепло» ТОВ ЦНТІ «УНГА» складає 337 Гкал/год, підключене теплове навантаження – 125,09 Гкал/год, встановлена потужність опалювальних

котелень КП «Теплоенергетик» складає – 214,1Гкал/год, підключене теплове навантаження – 71,6 Гкал/год.

Загальна протяжність теплових мереж від опалювальних котелень житлово-комунального сектора складає близько 234,5 км, значна частина яких, у зв'язку із тривалим строком експлуатації, потребує заміни.

Гарячим водопостачанням споживачі забезпечуються за допомогою індивідуальних водонагрівачів. Централізована система гарячого водопостачання в місті Кіровограді відсутня.

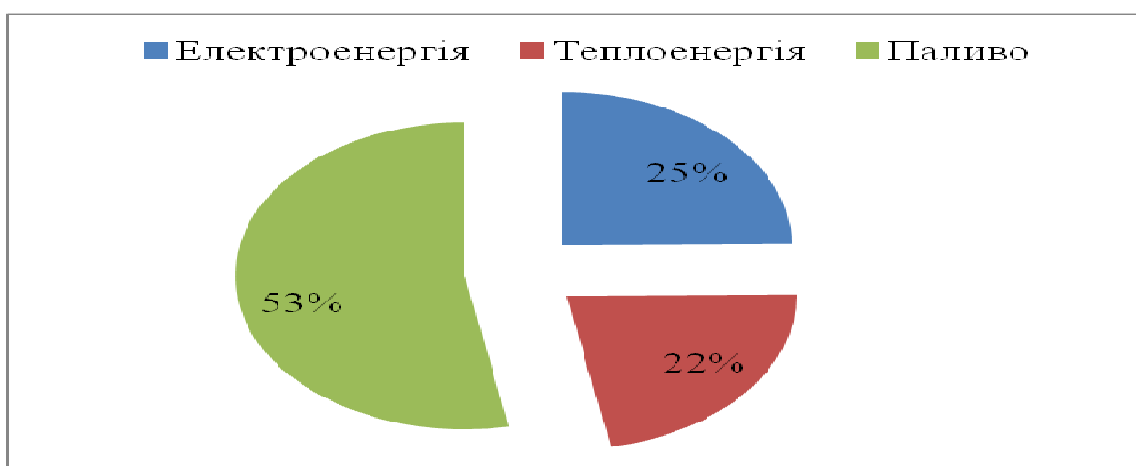
Газопостачання міста проводиться на базі використання природного і зрідженого газу.

Протяжність розподільчих мереж газопроводів високого та середнього тиску складає близько 230 км.

Джерелом газопостачання є магістральний газопровід Шебелівка — Кременчук – Кіровоград і ГРС, де тиск знижується до 3-6 кгс/кв. м. В місті експлуатується 47 газорозподільчих пунктів і 124 шафи управління.

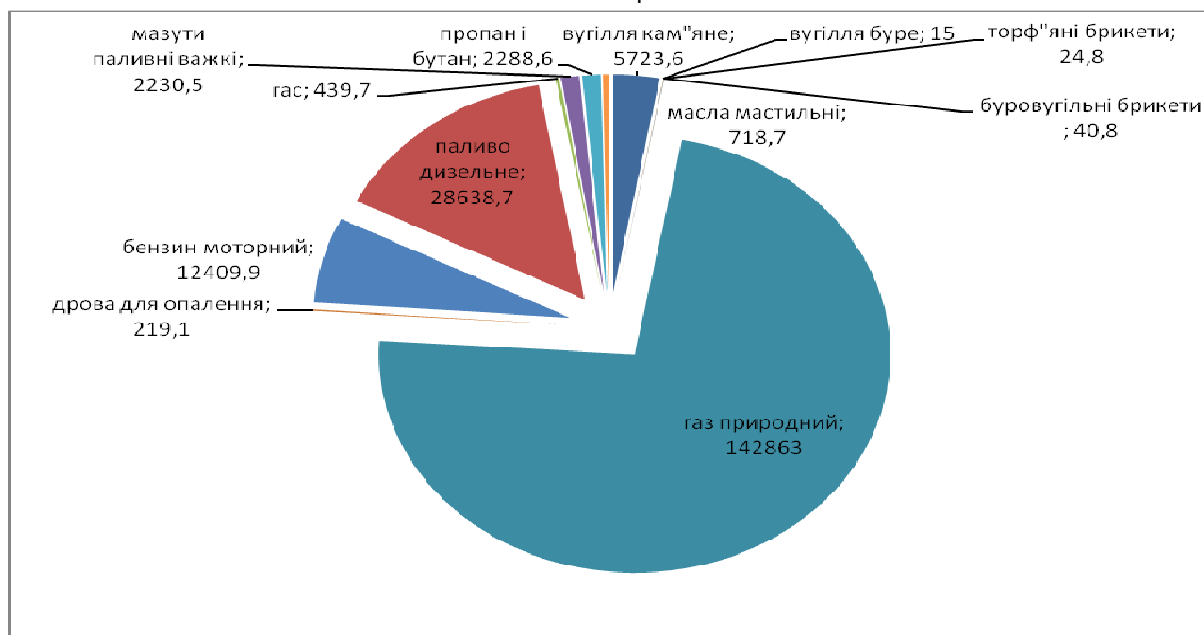
Підприємствами та організаціями міста у 2013 році на виробництво продукції, робіт та послуг використано 268,7 тис. тонн умовного палива, що на 1,3 % менше ніж у 2012 році, теплоенергії – 649,5 тис.Гкал та електроенергії – 387,0 млн.кВт/год, що на 15,5 % та 4,6 % більше відповідно.

Структура використання паливно-енергетичних ресурсів у 2013 році

Використання палива за 2013 рік

(тис.т умовного палива)

Енергозбереження є одним із пріоритетних напрямків діяльності виконавчих органів Кіровоградської міської ради щодо ефективного втілення в життя державної політики енергозбереження.

Проте для нашого міста, як і для багатьох регіонів України пострадянського простору, характерною є значна енерговитратність сфер економіки, комунальної та бюджетної сфер. Ця проблема виникла ще на стадії формування інфраструктури та існує до цього часу.

Практика показує, що питання істотного зниження енерговитрат може бути вирішена, коли проблема виділяється в окрему чітко структуровану систему та вивчається всебічно у взаємозв'язках з факторами зовнішнього середовища, встановлюються причини виникнення зайвих енерговитрат та їх джерела, визначаються ключові цілі і виробляються конкретні чіткі рекомендації щодо їх досягнення.

Світова економічна криза і поступове здорожчання паливно-енергетичних ресурсів вимагають особливої уваги до питань енергозбереження та енергоефективності.

З метою підвищення енергоефективності та енергозбереження у бюджетних установах м. Кіровограда у 2014 році проводились такі заходи:

встановлення 226 енергозберігаючих вікон та 9 дверей, які зберігають тепло в приміщеннях і відповідно забезпечують економію енергоресурсів і матеріальних коштів;

заміна ламп розжарювання на енергозберігаючі у кількості 248 шт.;

встановлення 7 приладів обліку теплової енергії.

На території КП «Теплоенергетик» (вул. Енергетиків, 20) було змонтовано комплекс заміщення природного газу на продукт газифікації вугілля тепловою потужністю 7,5 МВт. Генераторний газ за своїм хімічним складом подібний до природного та є його альтернативою, тому він буде задіяний у разі відсутності природного газу.

ДП «Кіровоградтепло» ТОВ «ЦНТІ УНГА» здійснено:
реконструкцію систем теплопостачання мікрорайону «Шкільний» з установкою блочно-модульної котельні потужністю 9 МВт;
модернізацію теплових мереж від ТК-5 до ТК-7 від Південно-західної котельні із заміною на безканалне прокладання з попередньо ізольованих труб в поліуретановій оболонці;
ремонт та модернізація ветхих та аварійних ділянок теплових мереж - 0,9 км;
виконання поточного ремонту теплових мереж та їх наладка - 118 км;
оновлення та ремонт теплоізоляції трубопроводів та ємкостей - 500 кв. м.

Загальні витрати коштів на впровадження енергозберігаючих заходів по бюджетних установах, комунальних та інших підприємствах м. Кіровограда становили 10818,75 тис. грн. Впроваджені заходи з енергозбереження у 2014 році дали змогу зекономити паливо-енергетичних ресурсів на суму понад 5238,5 тис. грн, в тому числі: газу – 1923,3 тис. куб. м; електричної енергії - 763,46 тис. кВт/год та теплоенергії — 20,50 Гкал теплової енергії.

Також, за рахунок коштів міського бюджету проведені капітальні ремонти систем:

теплопостачання в стаціонарі № 2 КЗ «Центральна міська лікарня м. Кіровограда» (вул. Дворцова, 45/35), в ДНЗ № 31 (вул. Башкирська, 4), ДНЗ № 14 (вул. Генерала Жадова, 21-а), ДНЗ № 43 (вул. Васнецова, 4), ДНЗ № 54 (вул. Гайдара, 26), ДНЗ № 65 (вул. Курганна, 2-а), гімназія № 5 (вул. В'ячеслава Чорновола, 15), лицей № 25 (вул. Леваневського, 2-б).

З метою скорочення споживання природного газу ведуться роботи по проектах «Реконструкція котельні загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. № 15 по вул. Казанській, 13, м. Кіровоград» та «Реконструкція котельні Кіровоградської міської лікарні швидкої медичної допомоги по вул. Короленка, 56, м. Кіровоград», де планується встановлення енергоефективних котлів на твердому паливі.

У рамках заходів, спрямованих на заміщення споживання природного газу, відновлено мазутне господарство на КП «Теплоенергетик», що забезпечить використання мазуту М-100 у разі відсутності газу. На проведення заходів Кіровоградською міською радою виділено кошти в сумі 2 986,24 тис. грн.

Промисловим сектором м. Кіровограда у 2014 році на ТОВ «Протеїн-Продакшн» (вул. Ливарна, 10, сел. Нове) був введений в експлуатацію котел на біопаливі, потужністю 19,5 МВт (працює на лузці зернових культур та відходах від їх переробки).

На ПАТ «Кіровоградський завод дозуючих автоматів» (пров. Експериментальний, 2) введені в експлуатацію котли АОВА-63 та АОВА-80, загальною потужністю 143 кВт, які працюють на пелетах, брикетах, щепі.

На ПАТ «Креатив» (просп. Промисловий, 19) введений в експлуатацію сучасний котел з нагріву водяної пари, який працює на лущинні соняшника та соєвих бобів, що дає змогу вдвічі збільшити загальні показники економії природного газу компанії.

На сьогоднішній день підвищення рівня енергоефективності в усіх галузях економіки визначено урядом України як пріоритетний напрямок безпеки нашої країни. На сучасному етапі розвитку України фактор зниження енергоємності валового внутрішнього продукту є головним чинником для забезпечення енергетичної незалежності держави та підвищення її енергетичної безпеки, а також сталого соціально-економічного розвитку.

Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 № 243 Державна цільова економічна програма енергоефективності на 2010-2015 роки передбачає створення умов для зниження рівня енергоємності валового внутрішнього продукту, оптимізації структури енергетичного балансу держави, збільшення обсягу використання альтернативних та відновлюваних джерел енергії, вторинних енергетичних ресурсів (впровадження когенераційних технологій та технологій, що передбачають використання теплових насосів, електричного тепло акумуляційного обігріву), визначення найбільш перспективних і результативних напрямів зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту, вдосконалення законодавства, розроблення відповідних стандартів, нормативів і технічних регламентів, необхідних для формування ефективної системи управління енергоефективністю.

Якщо для сфери виробництва та надання послуг результатом енергозбереження є зниження енергоємності продукції, то в бюджетній сфері стимулювати економію енергоресурсів складніше. Саме тому Програма енергозбереження та енергоефективності міста Кіровограда розроблена з метою створення ефективної системи управління енергозбереженням та втілення комплексу заходів для реалізації потенціалу енергозбереження в бюджетній, комунальній та інших сферах міста, а також можливості залучення для цього коштів державного бюджету та інвестиційних коштів, в тому числі грантових.

III. Головні проблеми

Головними проблемами є:

- висока затратність більшості діючих систем енергопостачання;
- недостатність коштів у міському бюджеті на впровадження енергоощадних та енергоефективних заходів у бюджетній сфері;
- низький рівень впровадження енергоефективних і енергоощадних технологій;
- відсутність сертифікованих енергетичних аудитів з техніко-економічним обґрунтуванням енергоощадних заходів у бюджетних установах та житлово-комунальному господарстві міста;
- відсутність централізованої роботи в напрямку енергозбереження;
- відсутність у місті бази цільових проектів з енергозбереження та брак коштів на розробку проектно-кошторисної документації;

неповне оснащення бюджетних установ та житлового фонду міста засобами обліку та регулювання споживання енергоносіїв;

недостатній рівень знань у сфері енергозбереження та економії паливно-енергетичних ресурсів у бюджетній сфері, в житлово-комунальному господарстві, в побуті тощо;

відсутність наукового обґрунтування прийняття управлінських рішень місцевими органами щодо пріоритетності розподілу енерго-економічних ресурсів для бюджетної сфери;

відсутність механізму стимулювання керівників, відповідальних осіб до впровадження та реалізації заходів з енергозбереження.

IV. Мета Програми

Метою Програми є зменшення енергоспоживання територіальною громадою міста шляхом економного використання невідновних енергоресурсів (енергозбереження) та ефективного використання енергії, націлене на скорочення витрат у процесі генерування, передачі та споживання (енергоефективність).

V. Завдання Програми та відповідальні за їх виконання

№ з/п	Завдання	Відповідальні
1	2	3
1	Впровадження системи енергетичного менеджменту (починаючи з бюджетної сфери)	Управління економіки КМР, управління освіти КМР, управління охорони здоров'я КМР, відділ культури і туризму КМР, відділ фізичної культури та спорту КМР, Центр з енергозбереження, енергоменеджменту і консалтингу КНТУ
2	Розробка нової схеми теплопостачання міста	Головне управління житлово-комунального господарства КМР
3	Проведення енергоефективної модернізації житлово-комунальної інфраструктури	Головне управління житлово-комунального господарства КМР, ЖЕО, ОСББ, ОЖБК, Центр з енергозбереження, енергоменеджменту і консалтингу КНТУ
4	Впровадження новітніх енергоефективних та енергоощадних технологій	Управління економіки КМР, Головне управління житлово-комунального господарства КМР, управління освіти КМР, управління охорони здоров'я КМР, відділ культури і туризму КМР, відділ фізичної культури та спорту КМР, відділ сім'ї та молоді КМР, управління розвитку транспорту та зв'язку КМР, управління капітального будівництва КМР, комунальні та промислові підприємства міста, Центр з енергозбереження, енергоменеджменту і консалтингу КНТУ

1	2	3
5	Оптимізація структури енергетичного балансу міста, зокрема забезпечення зменшення частки природного газу, заміна його іншими видами енергетичних ресурсів, насамперед отриманими з альтернативних джерел енергії	Головне управління житлово-комунального господарства КМР, управління освіти КМР, управління охорони здоров'я КМР, відділ культури і туризму КМР, відділ фізичної культури та спорту КМР, відділ сім'ї та молоді КМР, управління капітального будівництва КМР, комунальні та промислові підприємства міста, ДП «Кіровоградтепло» ТОВ «ЦНТІ УНГА», Центр з енергозбереження, енергоменеджменту і консалтингу КНТУ
6	Популяризація енергоощадних заходів	Управління економіки КМР, Головне управління житлово-комунального господарства КМР, управління освіти КМР, управління охорони здоров'я КМР, відділ культури і туризму КМР, відділ фізичної культури та спорту КМР, відділ сім'ї та молоді КМР, управління розвитку транспорту та зв'язку КМР, управління капітального будівництва КМР, комунальні та промислові підприємства міста, ДП «Кіровоградтепло» ТОВ «ЦНТІ УНГА», КП «Теплоенергетик», Центр з енергозбереження, енергоменеджменту і консалтингу КНТУ
7	Створення умов для залучення фінансових ресурсів, необхідних для оновлення та модернізації виробничих фондів	Управління економіки КМР, Головне управління житлово-комунального господарства КМР
8	Формування у громади міста свідомого ставлення до енергоощадливості та необхідності підвищення енергоефективності	Управління економіки КМР, Головне управління житлово-комунального господарства КМР, управління освіти КМР, управління охорони здоров'я КМР, відділ культури і туризму КМР, відділ фізичної культури та спорту КМР, відділ сім'ї та молоді КМР, управління розвитку транспорту та зв'язку КМР, управління капітального будівництва КМР, комунальні та промислові підприємства міста, ДП «Кіровоградтепло» ТОВ «ЦНТІ УНГА», КП «Теплоенергетик», Центр

1	2	3
		з енергозбереження, енергоменеджменту і консалтингу КНТУ
9	Організація навчання та підвищення рівня компетентності працівників бюджетних установ та комунальних підприємств з питань енергозбереження	Управління економіки КМР, Центр з енергозбереження, енергоменеджменту і консалтингу КНТУ, Держенергонагляд
10	Підвищення якості надання комунальних послуг, забезпечення потреб та комфорту споживачів	Головне управління житлово-комунального господарства КМР, ДП «Кіровоградтепло» ТОВ «ЦНТІ УНГА», КП «Теплоенергетик», ВАТ «Кіровоградгаз», ПАТ «Обленерго», Обласне комунальне виробниче підприємство «Дніпро-Кіровоград»
11	Забезпечення повних розрахунків за спожиті енергоносії та скорочення витрат міського бюджету на ці цілі	Виконавчі органи Кіровоградської міської ради та комунальні підприємства міста
12	Посилення контролю за станом охорони зелених насаджень	Сектор екології та природоохоронної діяльності управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища КМР
13	Проведення енергетичних аудитів як головної умови для розробки проектно-кошторисної документації	Управління капітального будівництва КМР, Головне управління житлово-комунального господарства КМР та комунальні підприємства міста, Центр з енергозбереження, енергоменеджменту і консалтингу КНТУ
14	Розробка Плану дій сталого енергетичного розвитку м. Кіровограда до 2020 року	Управління економіки КМР, Головне управління житлово-комунального господарства КМР, управління освіти КМР, управління охорони здоров'я КМР, відділ культури і туризму КМР, відділ фізичної культури та спорту КМР, відділ сім'ї та молоді КМР, управління розвитку транспорту та зв'язку КМР, управління капітального будівництва КМР, фінансове управління КМР, комунальні підприємства міста, ДП «Кіровоградтепло» ТОВ «ЦНТІ УНГА», ВАТ «Кіровоградгаз», ПАТ «Обленерго», Обласне комунальне

1	2	3
		виробниче підприємство «Дніпро-Кіровоград»
15	Розроблення систем комплексного використання традиційних та альтернативних джерел електричної і теплової енергій для споживачів, віддалених від енергосистеми	Центр з енергозбереження, енергоменеджменту і консалтингу КНТУ, Головне управління житлово-комунального господарства КМР
16	Дослідження режимів роботи котелень на альтернативних видах палива (пелети, брикети тощо) в умовах нестабільності якості сировини та нерівномірності теплового навантаження	Центр з енергозбереження, енергоменеджменту і консалтингу КНТУ, Головне управління житлово-комунального господарства КМР
17	Наукове прогнозування потреб в паливно-енергетичних та інших ресурсах	Центр з енергозбереження, енергоменеджменту і консалтингу КНТУ, Головне управління житлово-комунального господарства КМР
18	Оптимізація режимів роботи електричних мереж	Центр з енергозбереження, енергоменеджменту і консалтингу КНТУ, ПАТ «Кіровоградобленерго», Головне управління житлово-комунального господарства КМР

VI. Заходи по реалізації Програми

Комплекс заходів з енергозбереження та енергоефективності, які планується впровадити у м. Кіровограді у 2015 році, сформований на базі пропозицій підприємств житлово-комунального господарства, установ та організацій бюджетної сфери, виконавчих органів Кіровоградської міської ради, підприємств міста та Кіровоградського національного технічного університету, виконання яких дасть можливість залучити заощаджені за рахунок цього кошти як міського бюджету так і коштів підприємств на покращення стану міського господарства, його модернізацію і розвиток, підвищення надійності та якості енергопостачання, покращення якості надання комунальних послуг для населення і соціально-побутових умов мешканців міста (додаються).

Заходами передбачається:

- проведення санації будівель (зменшення теплових втрат в будівлях за рахунок утеплення фасадів будинків, входних дверей, вікон та ін.);
- встановлення приладів обліку теплової енергії;
- модернізація систем опалення в закладах бюджетної сфери;

проведення попередніх та комплексних енергоаудитів;
 зниження витрат природного газу для виробництва теплової енергії шляхом подальшого удосконалення системи генерування, транспортування та розподілу теплової та електричної енергії;
 проведення роз'яснювальної роботи серед працівників виконавчих органів, населення та підприємств міста щодо необхідності впровадження заходів у сфері енергозбереження та енергоефективності;
 проведення щорічних Днів енергії для розповсюдження політики ефективного використання енергоресурсів та впровадження енергозберігаючих заходів серед усіх верств населення.

VII. Очікувані результати, ефективність Програми

Позитивний ефект очікується отримати від реалізації всіх поставлених завдань і заходів Програми, які в основному передбачають:

- 1) створення ефективної системи енергоменеджменту для управління енергозбереженням, моніторингу та контролю за споживанням паливно-енергетичних ресурсів об'єктами бюджетної та комунальної сфер;
- 2) зменшення обсягів споживання паливно-енергетичних ресурсів установами, організаціями, які утримуються за рахунок місцевого бюджету;
- 3) проведення модернізації об'єктів комунального господарства, впровадження новітніх енергоефективних технологій;
- 4) економію коштів міського бюджету;
- 5) залучення коштів міського, обласного бюджетів та грантових коштів на реалізацію проектів та заходів з енергозбереження;
- б) застосування механізму відновлювального фінансування енергозберігаючих заходів.

VIII. Обсяги та джерела фінансування, організація, здійснення моніторингу та узагальнення результатів виконання Програми

Орієнтовний обсяг фінансування Програми становить 104, 217 млн грн, у тому числі: 3, 294 млн грн – за рахунок місцевого бюджету; 100, 923 млн грн – за рахунок інших джерел.

Обсяг фінансування Програми визначається під час формування міського бюджету у межах видатків, передбачених головним розпорядником бюджетних коштів.

Виконавчі органи Кіровоградської міської ради, підприємства, установи та організації, відповідальні за здійснення запланованих заходів, забезпечують їх реалізацію в повному обсязі та у визначені строки і щоквартально до 10 числа місяця, що настає за звітним періодом, інформують управління економіки Кіровоградської міської ради про хід їх виконання.

Заступник начальника управління економіки

А. Пузакова